

nároky. Není tudíž rozhodčí paritní komise povolána rozhodovati o žalovaném nároku na doplatek zadržných prý žalobci služebních požitků a o žalobcově nároku na odškodnění podle § 75 náhr. zákona, k němuž jest prý žalovaný povinen, a uznal rekursní soud v projednávaném sporu soud za příslušný právem. Zahájené řízení u rozhodčí paritní komise, jehož předmětem bude, pokud se týče může býti podle toho, co uvedeno, jen otázka důvodnosti zrušení služebního poměru žalobcova a nikoli nároky, o něž v tomto sporu jde, nečiní, jak se v dovolacím rekursu uvádí, soud pro projednávanou rozepři nepříslušným, a pokud jde o to, že rozhodnutí paritní komise může býti co se týče nároku na požadované odškodnění předurčujícím, mohl by v tom býti důvod k přerušení projednávaného sporu (§ 190 čs.), překážkou vedení sporu to však není.

Čís. 10723.

Ustanovení § 970 obč. zák. nevztahuje se na hostinské a na majitele restaurace, neprovozující přechovávání cizinců. Cizinci nejsou jen osoby odjinud přišedší, jsou jimi i lidé v místě usedlí, jen když nejsou s hostinským spřízněni. Za přijaté hosty nelze považovati osoby, jež se jen přechodně zdržují v hotelové restauraci. K přijatým hostům nepatří známí, jimž poskytuje hostinský bezplatně přístřeší. Nezáleží na tom, zda host vyhledal přístřeší u hostinského jen na den nebo na přespání či na delší dobu.

Vybídl-li hostinský hosta, jenž chtěl uložit kolo v hostinské místnosti, by tam kolo nedával, nýbrž by je dal ven na dvůr, že dvůr uzamkne, ručí za škodu ze ztráty kola, neuzavřel-li dvůr.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1931, Rv I 1457/30).

Žalobce přijel na kole do restaurace žalovaného, by se účastnil schůze, a chtěl uložit kolo v hostinské místnosti. Žalovaný poukázal žalobce, by uložil kolo na dvůr, že dvůr uzamkne. Kolo se ze dvora ztratilo. Žalobě o náhradu škody procesní soud prvního státního soudu v Praze vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatel v tom, že první soud mylně prý řadí žalovaného pod pojem »hostinského«, jehož má na mysli ustanovení § 970 obč. zák., a že proto nesprávně posoudil věc po stránce právní, vyhověv žalobě ve smyslu ustanovení § 970 obč. zák. Žalovaný dovozuje, že nepřevzal ani závazek uschovatele po rozumu §§ 957 a 961 obč. zák., kterýžto závazek prý ostatně ani žalobce netvrdil, nýbrž výslovně se domáhá náhrady škody z důvodu § 970 obč. zák., ačkoli prý ani v tomto směru netvrdil náležitosti vyžadované v § 970 obč. zák. Jest pravda, že se žalobce domáhal na žalovaném náhrady škody, která prý mu vznikla zaviněním žalovaného ve smyslu § 970 obč. zák., ale okolnost tato nemohla by o sobě míti v zápětí zamítnutí žaloby, kdyby skutkové okolnosti žalobcem tvrzené bylo lze podřaditi pod jiné zákonné ustanovení,

neboť směrodatné jsou jen skutečnosti tvrzené stranami, a jest věcí soudu, by skutečnosti ty podle správných zákonných ustanovení posoudil. Prvý soud, zjistiť, že žalobce přijel do restaurace žalovaného s kolem opatřeným svítilnou, že je chtěl uložit v lokále, že ho však žalovaný pokázal ven na dvůr, že dvůr uzamkne, vyhověl žalobě o náhradu škody po rozumu § 970 obč. zák., zdůrazniv, že je lhostejno, že žalovaný není hospodským, nýbrž majitelem restaurace, ježto prý název a pojem »hospodský« jest vztahovati i na majitele restaurace. Než v tomto směru jest první soud zřejmě na omylu. Stačí poukázati na § 16 živn. ř., podle něhož zavírá v sobě živnost hostinská různá práva, mezi nimi i právo přechovávati cizince, ale práva ta mohou býti propůjčena buď každé zvlášť o sobě, nebo několik jich nebo všechna dohromady, takže již z tohoto ustanovení zákona jest zřejmo, že ne každá živnost hostinská musí obsahovati v sobě oprávnění přechovávati cizince. Ustanovení § 970 obč. zák. vztahuje se jen na hostinské, kteří po živnostensku poskytují cestujícím přístřeší, nikoli na hostinské jiného druhu, jako restaurátory, kavárníky, výčepníky, vinárníky atp. (viz. Dr. Sedláček Obligační právo II. str. 30), hostem je osoba, která si najme neb aspoň chce si najmouti pokoj jako přístřeší na cestě, a za tímto účelem svěří hostinskému zavazadla. Žalovaný popřel, že jest hostinským po rozumu § 970 obč. zák., tvrdě, že jest jen restaurátorem. Žalobce nevyvracel tento údaj žalovaného a nepokusil se vůbec o důkaz, že žalovaný přechovává po živnostensku cizince, takže podle § 267 c. ř. s. jest pokládati tvrzení žalovaného, že není hostinským po rozumu § 970 obč. zák., nýbrž jen restaurátorem, za dozané. Ze skutečností stranami přednesených jest rovněž pokládati za nesporné, že žalobce nelze považovati za hosta, jak má na mysli § 970 obč. zák., neboť žalobce vůbec netvrdil, že si najmul u žalovaného pokoj, nebo že si chtěl najmouti pokoj jako přístřeší na cestě. Vyhověv žalobě ve smyslu § 970 obč. zák., posoudil první soud věc po stránce právní nesprávně. Jest se však zabývati tím, zda ze zjištěných skutečností nevyplývá, že došlo mezi stranami ke smlouvě schovací po rozumu § 957 obč. zák. a násl., kde by byl žalovaný práv ze škody ze zanedbání povinné péče po rozumu § 964 obč. zák. Smlouvou schovací přejímá schovatel věc do uschování od ukladatele; je to smlouva reální, t. j. pouhá obligační smlouva nedává žalobní nárok žádné straně, nýbrž ukladatel musí schovateli současně dáti věc do uschování. V souzeném případě jest zjištěno, že žalovaný řekl žalobci, když si chtěl uložit kolo v lokále, by je do lokálu nedával, by je dal ven na dvůr, že dvůr uzamkne, a že proto žalobce dal kolo na dvůr. Jest otázkou, zda touto zjištěnou skutečností žalobce dal kolo žalovanému do uschování a žalobce je do uschování převzal. Odvolací soud má za to, že žalovaný svým výrokem kolo do úschovy ještě nepřevzal, a že mu ještě nebylo odevzdáno tím, že je žalobce na pokyn žalovaného dal na dvůr. Tím nedošlo ještě k odevzdání některým ze způsobů uvedených v §§ 426—429 obč. zák.; k odevzdání po rozumu § 426 obč. zák. došlo by podle názoru odvolacího soudu teprve, kdyby byl žalovaný dvůr, na němž žalobce kolo uložil, uzamkl a tak nepokrytě dal na jevo,

že kolo přejímá do úschovy. Kdyby pak zanedbáním pečlivého opatrování se strany žalovaného kolo bylo odcizeno, ručil by za škodu způsobenou žalobci. Poněvadž však k odevzdání kola podle názoru odvolacího soudu nedošlo, jest žaloba o náhradu škody neodůvodněná. Tuto zásadu hájí i rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni čís. 15.971 sbírky Glaser-Unger, jehož se žalobce dovolává v odvolacím sdělení.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle stavu věci zjištěného nižšími soudy nelze závazek žalovaného k náhradě škody odvoditi z ustanovení § 970 obč. zák. v doslovu III. dílčí novely, jak se snaží dovolatel prokázati. Podle tohoto zákonného místa ručí za škodu na věcech hosty vnesených jen hostinští, kteří provozují ubytování cizinců, jako uschovatelé. Předpokladem pro vznik povinnosti hostinského podle § 970 obč. zák. jest tudíž, že se host zdržuje v hostinci k vůli ubytování. Za vnesené platí věci, které byly hosty odevzdány nebo přineseny hostinským nebo jeho lidem. Kruh těchto osob jest přesně vymezen a nelze jej rozšiřujícím výkladem zvětšiti. Nevztahuje se tedy ustanovení § 970 obč. zák. na hostinské a majitele restaurace, kteří neprovozují přechovávání cizinců. Cizinci nelze ovšem rozuměti jen osoby odjinud přicestovalé, jsou jimi i lidé v místě usedlí, jen když nejsou s hostinským spřízněni. Za přijaté hosty nelze považovati ty, kdož se jen přechodně zdržují v hotelové restauraci (srovnej zprávu panské komise k třetí dílčí novele na str. 179). K přijatým hostům nepatří ani známí, jimž hostinský poskytuje bezplatně přístřeší. Jest ovšem správné, že nezáleží na tom, zda host vyhledal přístřeší u hostinského jen na den nebo jen na přespání či na delší dobu, musí však vždy jíti, jak dovoďeno, o hostinského, který poskytuje cizincům přístřeší. Nezáleží na tom, zda se odvolací soud k odůvodnění výkladu § 970 obč. zák. dovolává právem ustanovení § 16 živn. ř., poněvadž účast na schůzi v hostinci není ubytováním hosta. Podle nepopřného skutkového děje neposkytuje žalovaný hostinský přístřeší hostům a žalobce nechtěl se ubytovati u žalovaného, nýbrž účastnil se jen v jeho hostinci schůze cyklistů. Nedopadá tudíž v souzeném případě na žalovaného ustanovení § 970 obč. zák., takže netřeba se obíratí vývody dovolání, zda kolo bylo vneseno podle § 970 obč. zák., zda hostinský musí míti vůli nabýti detence uschovatelské k věci a zda uložením kola na dvoře žalovaného vzešla mu povinnost kolo opatrovati podle § 970 obč. zák. Právem uplatňuje však dovolatel s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., že došlo mezi stranami v příčině kola ke smlouvě schovací. Ke vzniku této smlouvy je v případě propůjčení místa nebo přijetí cizí věci do místnosti nebo stavení zapotřebí, by propůjčitel místa vzal na sebe povinnost věc opatrovati, t. j. učiniti opatření, by věc nepřišla ke škodě (§§ 957, 958, 961 a 964 obč. zák.). Z toho, že žalovaný řekl podle souhlasného zjištění nižších soudů žalobci, když si chtěl uložit kolo v lokálu, by kolo do lokálu nedával, by je dal ven na dvůr, že dvůr uzamkne, načež dal žalobce kolo na dvůr, plyne, že

žalobce projevili vůli uschovati si kolo u žalovaného, s čímž tento souhlasil, vykazav mu k úschově místo a převzav péči o uzamčení dvora. Žalovaný, který převzal takto kolo žalobcovu do úschovy, byl podle § 961 obč. zák. povinen bedlivě je opatrovati, aspoň uzamčením dvora. Podle § 964 obč. zák. ručí žalovaný jako uschovatel i za nahodilou zkázu a ztrátu kola k uschování mu daného, poněvadž zanedbal povinnou péči tím, že dvůr nezamknul. Jak zjištěno, ztratilo se kolo, an žalovaný neuzavřel dvůr, jak byl žalobci přislíbil. Ztráta žalobcova kola zaviněna byla tudíž tím, že žalovaný kolo nedbale uschoval, nezamknuv dvůr, ač o tom žalobce ujistil. Ručí proto žalovaný za škodu způsobenou žalobci odcizením kola třetí osobou.

Čís. 10724.

Směnečný zákon (ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Nepřijal-li směnečník směnku za sebe, nýbrž za firmu, jež vůbec směnečníkem nebyla, není zavázán směnečně ani podle § 19, ani podle §§ 102, 103 směn. zák.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1931, Rv I 440/31.)

Směnečné platební příkazy proti Dr. Františku S-ovi procesní soud první stolice k námitkám žalovaného zrušil. Odvolací soud ponechal směnečné platební příkazy v platnosti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Není sporné, že na žalobních směnkách jest uveden jako směnečník Dr. František S., žalovaný, a že se »přijetí« směnky stalo tím způsobem, že žalovaný podepsal slovy »za firmu Vladimír Z. Dr. F. S.«. Toto prohlášení nelze pokládati za neobmezený akcept žalovaného Dr. S-a ve smyslu § 19 sm. zák., poněvadž z něho zřejmě vyplývá, že žalovaný nepřijal směnku za sebe, nýbrž za firmu Vladimír Z., že se tedy tímto prohlášením nechtěl osobně směnečně zavázati. Prohlášení není však ani akceptem firmy Vladimír Z., připojeným neoprávněným zmocněncem ve smyslu §§ 102 a 103 sm. zák., z něhož by byl zavázán žalovaný jako falsus prokurator, jak míní odvolací soud, poněvadž akceptovati může směnku jen směnečník, jímž firma Vladimír Z. podle obsahu smének není. I kdyby byla firma Vladimír Z. sama směnku podepsala nebo kdyby byl žalovaný předložil její plnou moc, nebyla by příjemkou a jen o přijetí směnky běží. Nemohla-li však firma Vladimír Z. vůbec platně učiniti akceptační prohlášení, nemůže býti řeči ani o jejím zastoupení v této funkci ať již oprávněném ať vadném, které by mělo směnečněprávní účinky po rozumu §§ 102 a 103 sm. zák. »Akcept« žalovaného jest tedy hodnotiti tak, jak se jeví ze smének, a tu nelze dospěti k jinému úsudku,